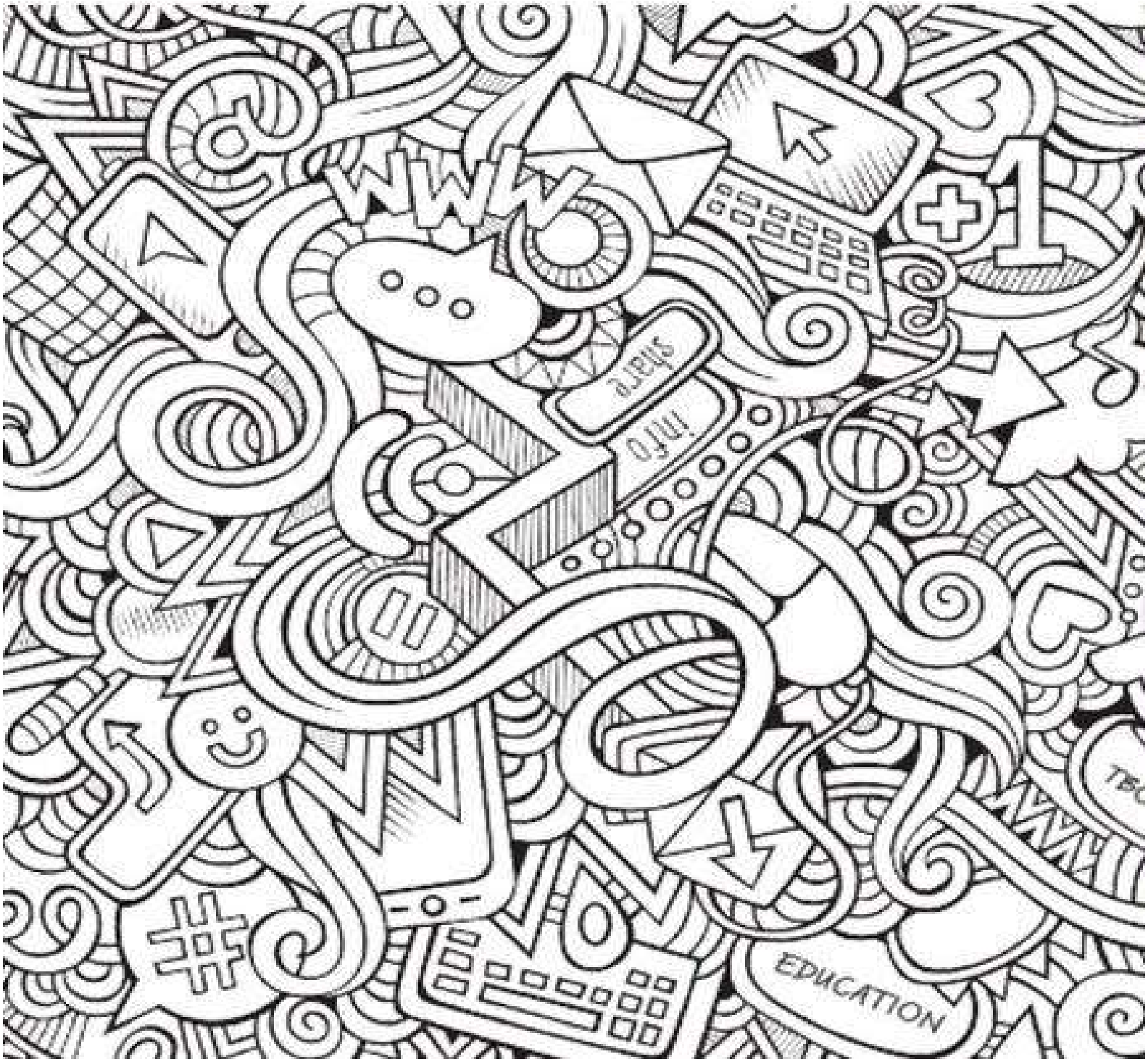
НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Маріуполь – 2018

WWW
EDUCATION

отримують визначену кількість дидактичних монад. Наприкінці четвертого курсу студенти для отримання диплому мають набрати певну кількість монад, яка встановлюється для кожної спеціальності окремо.

Оцінка якості знань проводиться за десятибальною шкалою і позитивними вважаються бали від п'яти до десяти включно: 8,5-10 – «відмінно», 8,4-6,5 – «дуже добре», 6,4-5 – «добре» [2, с. 47].

Отже, університети Греції є автономними самостійними вищими навчальними закладами, мають повну свободу у побудові навчального процесу, змісту, виборі форм і методів навчання. У Міністерства національної освіти і релігії залишився лише загальний нагляд за цим сектором, контроль законності дій вищих закладів освіти і розподіл частини коштів бюджету.

ЛІТЕРАТУРА

1. Короткова Ю. М. Проблема філософських факультетів з підготовки викладачів гуманітарного профілю у Греції / Ю. М. Короткова // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. – Харків, 2004. – Вип. 25. – С. 168–175.
2. Короткова Ю. М. Освіта в Греції: від давнини до сучасності : навч. посіб. / Ю. М. Короткова. – Маріуполь : МДУ, 2011. – 119 с.
3. Μπουζάκης Σ. Η Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση στην Ελλάδα (1836-2005): Τεκμήρια Ιστορίας / Σ. Μπουζάκης. – Αθήνα : GUTENBERG, 2005. – Τ. Β: (1926-2005). – 775 σ.
4. Παπαγιωτακόπουλος Χ. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο: πραγματικά «ανοικτό» τριτοβάθμιο εκπαιδευτικό ίδρυμα / Χ. Παπαγιωτακόπουλος // Περιοδικό Επιστημονικών και Εκπαιδευτικών Ερευνών. – 2002. – № 5. – Σ. 146–162.

УДК 378.15(043)

Леніна Задорожна-Княгницька
кандидат педагогічних наук, доцент
завідувач кафедри педагогіки та освіти МДУ
м.Маріуполь

КОМПОНЕНТИ ЗМІСТУ ДЕОНТОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТАХ

Процес деонтологічної підготовки менеджерів освіти в університетах здійснюється, в першу чергу, через її зміст. Його аналіз передбачає визначення складових, які безпосередньо, або опосередковано спрямовані на формування деонтологічної компетентності.

Зміст професійної підготовки є складним та багатокомпонентним утворенням. Вітчизняні науковці розглядають його як:

– певний обсяг і характер світоглядних і морально-етичних ідей, якими повинен оволодіти студент у процесі навчання [1, с. 78-80];

– систему взаємопов'язаних елементів, яка, володіючи внутрішньою цілісністю, виходить зі змістовної моделі майбутньої діяльності фахівця, забезпечує неперервний професійно-особистісний розвиток і є, в свою чергу, елементом більш широкої системи – змісту неперервної освіти [3, с. 137];

– комплексну програму, що синтезує й інтегрує всі дисципліни, підґрунтям якої є програмно-цільовий метод планування й управління процесом навчання [4, с. 127-128];

– педагогічно сформовану систему знань, умінь і навичок, досвіду творчої діяльності й емоційно-ціннісного ставлення до світу, засвоєння якої забезпечує якості особи, її професійний, інтелектуальний, етичний, естетичний, емоційний і фізичний розвиток [2, с. 321].

Як складова змісту професійної підготовки менеджерів освіти в університетах, зміст їх деонтологічної підготовки є системним, багатокомпонентним утворенням, складовими якого є суто деонтологічний, аксіологічний, соціокультурний, антропологічний, акмеологічний, праксеологічний компоненти.

Суто деонтологічний компонент змісту деонтологічної підготовки являє собою сукупність знань про сутність та зміст управлінської деонтології, її цілі, завдання, об'єкт і предмет, ґенезу становлення та розвитку, деонтологічні категорії та специфіку їх прояву в управлінській діяльності, вимоги до професійної поведінки керівника закладу освіти, сутність та зміст його професійного обов'язку, основні деонтологічні норми управління; умови організації оптимального управління на деонтологічних засадах.

Аксіологічний компонент містить у собі сукупність деонтологічних та пов'язаних з ними (загальнолюдських, професійних) цінностей, суб'єктивне засвоєння яких формує деонтологічну свідомість, переростає в ціннісне ставлення до професійної діяльності, без якої усвідомлення, засвоєння та присвоєння деонтологічних знань не є можливим.

Соціокультурний компонент змісту реалізується через навчальний контент, в межах якого управлінська деонтологія обґрунтовується як універсальний соціальний регулятор поведінки керівника навчального закладу в різних сферах професійних взаємин («керівник закладу освіти – учні», «керівник – колеги (увесь педагогічний колектив у цілому й конкретний педагог зокрема)», «керівник закладу освіти – батьки учнів (батьківський колектив, батьківський актив, конкретні батьки)», «керівник – управлінська діяльність», «керівник – громадськість, партнери навчального закладу» тощо) та дозволяє розглядати культуру управління закладом освіти як важливу складову загальнолюдської культури.

Антропологічний компонент вміщує навчальний контент, що забезпечує орієнтацію на людину як цілісну, активну, гуманну, духовну, творчу особистість. У його межах деонтологічна підготовка означає набуття особою сукупності інтегрованих людинознавчих знань, умінь та навичок, які забезпечують успішність реалізації ним управлінських функцій, сприяє безперервному розвиткові інтелектуально-творчого потенціалу керівника.

Акмеологічний компонент обґрунтовує управлінську деонтологію як складову фундаменту професіоналізму керівника закладу освіти, містить у собі закономірності, умови та чинники самореалізації професійного й особистісного потенціалу особи (її «акме»), професійного зростання, самовдосконалення та самовизначення.

Праксеологічний компонент передбачає практичну спрямованість деонтологічних знань, їх зорієнтованість на формування у менеджерів освіти навичок нормативної поведінки у різноманітних ситуаціях морального вибору у відповідності до норм управлінської деонтології, розвиток умінь щодо використання деонтологічно виправданих прийомів управлінської взаємодії, засвоєння теоретичних основ технологій ефективного управління навчальних закладів, заснованих на принципах деонтології.

Єдність та рівноправність зазначених вище компонентів не може бути досягнуто в рамках виключно однієї навчальної дисципліни або змістового модуля цієї дисципліни. Слід говорити про комплекс заходів, що спираючись на зазначені вище підходи, забезпечують якісну деонтологічну підготовку менеджерів освіти в університетах. До них належать наступні.

1. Розробка й упровадження у навчальний процес спеціальної дисципліни, у межах якої здійснюється ознайомлення з основними категоріями і поняттями управлінської деонтології, формування вмінь і навичок використання цих знань у здійсненні нормативної управлінської поведінки, розвиток її рефлексії.

2. Використання можливостей деонтологічної складової змісту навчальних дисциплін нормативного циклу загальної та професійної підготовки, що сприяють формуванню

деонтологічної компетентності.

3. Насичення змісту навчальних дисциплін варіативного циклу деонтологічним контентом, що поглиблює й розширює деонтологічну підготовку магістрів.

4. Внесення до змісту практичної підготовки завдань з деонтологічною насиченістю, що сприяє виробленню навичок нормативної поведінки.

Отже, формування змісту професійної підготовки менеджерів освіти в університетах слід розглядати як цілісну, комплексну проблему, розв'язання якої слід здійснювати на основі ґрунтовних теоретико-методологічних підходів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : метод. посібник для студ. магістратури / С. С. Вітвицька. – К. : Центр навч. літ., 2003. – С. 78–80.
2. Енциклопедія освіти / АПН України ; [голов. ред. В. Г. Кремень]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
3. Жигірь В. І. Теоретичні основи змісту професійної підготовки менеджера освіти у ВНЗ / В. І. Жигірь // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки. – 2014. – Вип. 1. – С. 135-143.
4. Хомич Л. О. Професійно-педагогічна підготовка вчителя початкових класів : моногр. / Л. О. Хомич ; Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. – К. : «Магістр – S», 2008. – 200 с.

УДК 378.046(043)

Катерина Коляда,
здобувач вищої освіти за ОС «Магістр» спеціальності 073 Менеджмент (Управління навчальним закладом) МДУ, м.Маріуполь

ОСОБИСТІСТЬ МЕНЕДЖЕРА ОСВІТИ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Завданнями, висунутими перед педагогічною спільнотою «Концептуальними засадами реформування середньої освіти (Концепція нової української школи)», передбачена необхідність докорінної реформи, яка перетворить українську школу на важіль соціальної рівності та згуртованості, конкурентоспроможності й економічного розвитку України. У Концепції акцентовано увагу на плеканні української ідентичності й вихованні відповідальності за себе, за розвиток і добробут країни та всього людства; створенні освітнього середовища, в межах якого буде реалізовано модель взаємин між учнями, батьками, вчителями, керівництвом школи та іншими учасниками освітнього процесу на основі поваги та діалогу. Вирішення зазначених завдань обумовлює пильну увагу до особистості менеджера освіти.

У психолого-педагогічній літературі проблема особистості керівника закладу освіти розглядається в контексті інших важливих питань, а саме: професійна підготовка менеджерів (Л. Батченко, Л. Ващенко, М. Дробнохода, Л. Каращук, В. Крижка, С. Крисюк, Т. Рогова); підготовка менеджера освіти у системі післядипломної освіти (Т. Сорочан); розробка моделі інноваційного середовища соціально-педагогічного комплексу регіону, розроблену з урахуванням сучасних соціокультурних і технологічних вимог до професіоналізму управлінських кадрів (Л. Ващенко); дослідження особистості менеджера освіти як найвищої цінності суспільства, системотвірного чинника оновлення і розвитку школи (Н. Коломінський).

У працях зазначених вище науковців дано характеристику професійної діяльності менеджера освіти, визначено вимоги до його особистості. Науковці одностайні в тому, що формування особистісних якостей менеджера освіти пов'язане насамперед з розвитком